

TOURETTÛV SYNDROM

A cartoon illustration of a young girl with brown hair, wearing a blue dress and orange shoes. She is depicted in a state of intense distress or anger, with her mouth wide open in a scream and her eyes squeezed shut. Red lightning bolts radiate from her head, symbolizing the sudden and uncontrollable nature of her tics. The background features a repeating pattern of a faded version of the same girl, also in a similar state of distress, with the words 'TOURETTE TICS' repeated across it.

**TOURETTE
TICS**

Tourettův syndrom

je vrozené neurologické onemocnění začínající v dětství ve věku asi šesti let

- nemá vliv na intelekt
- výskyt u dětí cca 1%, chlapci častěji 4:1

Projevuje se **tiky**:

- **pohybovými** – např. nápadné grimasy, mrkání, vyplazování jazyka, trhání hlavou či končetinami apod.

- **zvukovými** – např. posmrkávání, po-kašlávání, chrochtání, pískání někdy i opakování celých vět či nutkavé vykřikování nadávek (USA 60%, Jap. 4%)

Tiky se **zhoršují při stresu** a nedají se téměř potlačit.

Tiky lze **částečně potlačit vůlí**. Při jejich delším potlačování dochází k růstu vnitřního napětí. Po skončení příslušného období – jejich velmi intenzivní vybití.

Tiky doprovází přidružené **poruchy**:

- nejčastěji **porucha pozornosti s hyperaktivitou**
- **obsedantně kompulzivní porucha** (obsese = vtíravé myšlenky, kompulze = nutkavé jednání); opakují nesmyslné jednání či iracionální rituály
- **porucha učení**
- někdy také **impulzivita, agresivní projevy, sebepoškozování nebo deprese**

Obtíže se zhoršují během puberty, v dospělosti mají tendenci ke zmírňování a u části nemocných (20%) zcela vymizí.

Velmi příznivý vliv na tiky mají **zájmové činnosti** – velká část postižených udává, že jejich potíže vymizí, když jsou něčím zaujati.

Terapie: psychologická léčba + medikamenty

Specifika zaměstnávání osob s TS

- jeví se jako „nervózní podivíni“
- problémy plynoucí z případné koprofilie (vulgární výrazy, sexuální či rasové nadávky) a zjevných tiků
- nutnost bezpečného, tichého, vhodně upraveného prostředí bez nečekaných změn – minimalizace stresu
- vztahy s kolegy, klienty